

Sygn. akt VU 568/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Cezary Jarocki

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

z dnia 26 kwietnia 2012r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 568/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2012 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. odmówił A. S. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy uznając, że wnioskodawca jest zdolna do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym w dniu 16 maja 2012 roku, wnioskodawca wniósł o przyznanie mu prawa do renty.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

A. S. urodził się w dniu(...) roku. Posiada wykształcenie zawodowe – z zawodu jest tynkarzem. W okresie aktywności zawodowej pracował jako: tokarz, malarz, górnik pod ziemią, pracownik fizyczny. W okresie od 1990 roku do 30 kwietnia 2012 roku był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (okoliczności bezsporne).

W dniu 3 marca 2012 roku wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (dowód: wniosek k. 38 akt ZUS).

Orzeczeniem z dnia 29 marca 2012 roku, Lekarz Orzecznik ZUS stwierdził, iż wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. Taki wniosek wywiódł ze stopnia rozpoznania u niego: zespołu dysfunkcyjno-bólowego odcinka L kręgosłupa na podłożu dyskopatii, zmian zwyrodnieniowych przeciążenia, nadciśnienia tętniczego kontrolowanego

farmakologicznie, dny moczanowej (dowód: orzeczenie z dnia 29.03.2012 r. k. 139 akt ZUS wraz z dokumentacją medyczną).

A. S. wniósł sprzeciw od powyższego orzeczenia w wyniku czego sprawę skierowano na **Komisję Lekarską ZUS**, która w dniu 1018 kwietnia 2012 po rozpoznaniu: zmian zwyrodnieniowo dyskopatycznych kręgosłupa szyjnego i LS z zespołem bólowym w wywiadzie, bez istotnego ograniczenia sprawności, bez objawów korzeniowych, nadciśnienia tętniczego poddającego się leczeniu , otyłości oraz dny moczanowej stwierdziła, że wnioskodawca A. S. nie jest niezdolny do pracy (dowód: orzeczenie z dnia 18.04.2012 r. k. 44 akt ZUS wraz z dokumentacją medyczną).

Aktualnie u wnioskodawcy występują następujące schorzenia:

- zmiany zwyrodnieniowo dyskopatyczne kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego;
- przewlekły objawowy zespół bólowy bez obecności objawów korzeniowych;
- nadciśnienie tętnicze;
- otyłość;
- dna moczanowa;
- zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne L/S z przewlekłym zespołem bólowym (dowód: opinia biegłych: neurolog A. P. k.25-28 wraz z opinią uzupełniającą k.47, kardiologa L. D. (1) k.32-33, reumatologa A. D. k.37-38 wraz z opinią uzupełniającą k.56, opinia biegłego J. G. k. 69-70 wraz z opiniami uzupełniającymi.83-84 oraz k.103-104w aktach sprawy).

Z powodu schorzeń **neurologicznych, kardiologicznych i reumatologicznych wnioskodawca A. S. jest zdolny do pracy, zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji .**

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepisy art. 12 ust. 2 i 3 stanowią, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się po pierwsze stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji oraz po drugie możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1).

Stosownie do treści art. 57 ust. 1 powyższej ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b), pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a), pkt 10 lit. a), pkt 11-12, 13 lit. a), pkt 14 lit. a) i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a), pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Częściowa niezdolność do pracy polega na utracie w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. „Doniosłe znaczenie w konstrukcji częściowej niezdolności do pracy (której definicję zawiera art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) ma podkreślenie, że chodzi o ocenę zachowania zdolności do wykonywania nie jakiejkolwiek pracy, lecz pracy „zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji”. Ratio legis wyodrębnienia tej przesłanki stanowi wyeliminowanie sytuacji, w których ubezpieczeni o wyższych kwalifikacjach po utracie zdolności do ich zarobkowego wykorzystania zmuszeni byłiby podjąć pracę niżej kwalifikowaną, do której zachowali zdolność, wobec braku środków do życia. Inaczej mówiąc, ubezpieczony może być uznany za częściowo niezdolnego do pracy, gdy zachował zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (na przykład pracy wymagającej niższych albo niewymagającej w ogóle jakichkolwiek kwalifikacji), lecz jednocześnie utracił w znacznym stopniu zdolność do pracy, do której posiada kwalifikacje. Wyjaśnienie treści pojęcia „pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji” wymaga uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych (czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (czyli wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego), (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2006 roku, I UK 103/06 OSNP 2007/17-18/261).

Biorąc pod uwagę, iż wnioskodawca ma wykształcenie zawodowe – z zawodu jest tynkarzem, a w okresie aktywności zawodowej pracował jako tokarz, malarz, górnik pod ziemią, pracownik fizyczny, ocenę jego zdolności do pracy, w ocenie Sądu Okręgowego należało odnieść przede wszystkim do pracy zgodnej z kwalifikacjami formalnymi i rzeczywistymi.

Dla ustalenia, czy wnioskodawca jest niezdolna do pracy w rozumieniu przepisów cytowanej ustawy, Sąd dopuścił dowód z opinii neurologa A. p., kardiologa L. D. (1), reumatologa A. D. - biegłych z zakresu dziedzin medycyny, w ramach których mieszczą się rozpoznane u niego schorzenia. Dodatkowo celem całościowej oceny stanu zdrowia wnioskodawcy przy uwzględnieniu wniosków z wszystkich wydanych opinii biegłych, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy J. G..

Biegli sporządzili opinie po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawcy, wynikami dodatkowych badań oraz po przeprowadzeniu jego osobistego badania. Określili w opiniach na jakie schorzenia cierpi obecnie wnioskodawca.

Wszystkie wydane opinie zarówno główne jak i uzupełniające, stanowiły dla Sądu podstawę ustaleń faktycznych odnośnie spornej kwestii, gdyż są jasne, logiczne i wyczerpująco uargumentowane. Ponadto wszystkie te opinie zawierają przekonujące, oparte na szerokiej i wnikliwej analizie dokumentacji medycznej i przedmiotowym neurologicznym, kardiologicznym, reumatologicznym badaniu wnioskodawcy wnioski.

Z opinii głównej biegłej **neurolog A. P.** jednoznacznie wynika, że wnioskodawca aktualnie jest w stanie ogólnym dobrym, zorność biegła oceniła jako prawidłową, a chód jako sprawny, bez pomocy przedmiotów zaopatrzenia ortopedycznego. Reasumując, w ocenie biegłego neurologa, wnioskodawca A. S. **jest zdolny do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.**

Biegła **kardiolog L. D. (2)** oceniła, że nadciśnienie tętnicze wnioskodawcy nie jest potwierdzone badaniami dodatkowymi, bez zmian narządowych, przy wolnym układzie krążenia, co wymaga od wnioskodawcy systematycznego leczenia i redukcji masy ciała, ale **nie powoduje obecnie u niego niezdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji.** Dodatkowo biegła kardiolog wskazała, że wnioskodawca przyjmuje obecnie jeden lek hipotensyjny, który dobrze kontroluje nadciśnienie tętnicze, jednakże z powodów kardiologicznych nie był nigdy hospitalizowany, ani diagnozowany.

Tożsame stanowisko w sprawie zajęła biegła **reumatolog A. D.**, która oceniła, że schorzenie reumatologiczne - dna moczanowa, na którą wnioskodawca choruje od kilku lat, jest chorobą przewlekłą, na podłożu zaburzeń metabolicznych i wymaga zarówno leczenia farmakologicznego, jak i przestrzegania diety. Choroba ta charakteryzuje się tzw. atakami dny, kiedy dochodzi do dnowego zapalenia stawów. W czasie takich ataków, które czasami wymaga leczenia farmakologicznego, a czasami odpowiedniej diety, może od wnioskodawcy wymagać powstrzymania się od pracy w ramach okresowych zwolnień lekarskich, ale **nie oznacza to jednak w ocenie biegłej, iż wnioskodawca jest długotrwale niezdolny do pracy z przyczyn reumatologicznych.**

Stanowiska te wszyscy biegli podtrzymali w swych opiniach uzupełniających w których odnieśli się do zgłaszanych przez wnioskodawcę zarzutów, które de facto sprowadzają się do twierdzenia, że odmiennie ocenia on stan swojego zdrowia i nie zgadza się z wnioskami płynącymi z opinii głównych .

Stanowiska te znalazły także potwierdzenie w opinii biegłego z **zakresu medycyny pracy J. G.**, którego zadaniem była całościowa ocena stanu zdrowia wnioskodawcy pod kątem jego zdolności do pracy przy uwzględnieniu wszystkich wydanych w sprawie opinii biegłych lekarzy specjalistów.

Stanowisko to nie uległo zmianie na skutek zgłoszonych do niego zarzutów wnioskodawcy. Odnosząc się do ich treści biegły J. G. podniósł, iż opinia H. S. z dnia 12 stycznia 2012 roku, na którą powołuje się wnioskodawca jest dla niego nieaktualna choćby dlatego, że obecnie u wnioskodawcy nie stwierdza się niedowładu kończyn dolnych, a on sam porusza się samodzielnie i bez zaopatrzenia ortopedycznego. Nadto biegły J. G. wskazał, iż sprawność ruchowa wnioskodawcy uległaby zapewne dodatkowej poprawie w przypadku redukcji nadwagi.

Konkludując- biegły nie kwestionując istnienia u wnioskodawcy poważnych zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych w obrębie kręgosłupa lędźwiowo- krzyżowego i towarzyszących im dolegliwości bólowych stwierdził, iż podstawą orzekania o zdolności do pracy wnioskodawcy jest stan czynnościowy jego układu nerwowego. Uszkodzenie układu nerwowego niejednokrotnie bywa konsekwencją zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa. Tymczasem w przypadku wnioskodawcy jego układ nerwowy nie jest uszkodzony, nie stwierdza się zarówno objawów korzeniowych tj. uszkodzenia nerwów będących odgałęzieniami rdzenia kręgowego, jak i ubytkowych tj. niedowładów i porażeń.

Pozostałe schorzenia internistyczne wymienione w rozpoznaniu, nie wpływają na zdolność wnioskodawcy do pracy. Wnioskodawca jest osobą samodzielną w poruszaniu się, jest również sprawny intelektualnie , a zatem nie ma przeszkód, aby w obecnym stanie zdrowia podjął pracę zarobkową, która byłaby odpowiednia dla osoby z wykształceniem zawodowym, natomiast ze względu na chorobę kręgosłupa wnioskodawca nie powinien wykonywać ciężkiej pracy fizycznej oraz prac w wymuszonej postawie ciała, obciążającej jednostronnie kręgosłup.

W ocenie Sądu wszyscy biegli prawidłowo ocenili zdolność do pracy wnioskodawcy w kontekście wykonywanych zawodów. A. S. ma bowiem wykształcenie zawodowe z zawodu jest tynkarzem, a w przeszłości wykonywał różnorodne prace fizyczne, także inne niż w wyuczonym zawodzie. W okresie aktywności zawodowej pracował jako tokarz, malarz, górnik pod ziemią, pracownik fizyczny. Zawód wnioskodawcy oraz charakter wykonywanej przez niego pracy określa bowiem jej kwalifikacje rzeczywiste i formalne co do możliwości zatrudnienia. Skoro wnioskodawca przez całe swoje życie zawodowe pracował wykonując różne zawody to jego zdolność do pracy należy oceniać nie tylko w odniesieniu do jednego tylko wyuczonego zawodu, ale właśnie do tych wielu wykonywanych przez wnioskodawcę zawodów. W przypadku wnioskodawcy nie tylko zawód wyuczony, ale i wykonywane przez niego zawody określają jego kwalifikacje. Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 maja 2012 roku (I UK 435/11, opubl. LEX nr 1214557) o poziomie posiadanych kwalifikacji do pracy decyduje nie tylko wykształcenie lecz także uzyskana poprzez przyuczenie do zawodu umiejętność wykonywania specjalistycznej, kwalifikowanej pracy - także pracy fizycznej. Zatem ustalenie zachowanej zdolności do pracy (określenie stopnia utraty zdolności do pracy) uwzględniać musi możliwość wykonywania porównywalnych pod względem poziomu posiadanych kwalifikacji określonych rodzajów prac ze względu na ich cechy wspólne, umożliwiające wykorzystanie dotychczasowych kwalifikacji i umiejętności oraz prac, które ubezpieczony może wykonywać po przekwalifikowaniu zawodowym, o ile jest ono możliwe, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku A. S. zgłoszonego na rozprawie w dniu 10 czerwca 2013 roku o powołanie innego biegłego neurologa, albowiem samo niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia powołania innego biegłego (wyrok sadu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r. I CR 562/74, LEX nr 7607). Sąd nie jest obowiązany do uwzględnienia kolejnego wniosku dowodowego strony, tak by mogła udowodnić korzystną dla siebie tezę (por. wyrok SN z dnia 29.03.1997r., II UKN 45/97, OSNAPiUS z 1998r., nr 1, poz. 24).

Uwzględniając powyższe, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych doszedł do przekonania, że występujące u 53 letniego wnioskodawcy schorzenia na tym etapie zaawansowania, nie czynią go osobą niezdolną do pracy zawodowej zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie jako niezasadne.